

Förslag till genomförandeplan för Sundbybergs stad enligt Lokalt åtgärdsprogram för Brunnsviken

Remiss från Sundbybergs stad
Remisstid den 31 maj 2024

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Åsa Lindhagen

Sammanfattning av ärendet

Sundbybergs stad har tagit fram ett förslag till genomförandeplan för lokalt åtgärdsprogram för Brunnsviken som remitterats till Stockholms stad för yttrande. I genomförandeplanen redovisas de åtgärder som Sundbybergs stad bör vidta för att uppnå sitt beting av det totala åtgärdsbehovet och möta förbättringsbehovet.

Åtgärderna handlar främst om en dagvattenanläggning men tar även upp eventuellt framtida åtgärder som kan behöva vidtas för att inte försämra vattenkvalitén när Sundbyberg växer samt förbättra vattenkvalitén i den lokala recipienten Lötsjön.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Stockholms Stadshus AB. Stockholms Stadshus AB har i sin tur remitterat vidare till dotterbolaget Stockholm Vatten och Avfall AB och ställer sig bakom dotterbolagets synpunkter. På grund av den korta remisstiden har miljöförvaltningen besvarat remissen genom ett kontorsyttrande. Trafiknämnden har avstått från att besvara remissen.

Stadsbyggnadsnämnden har inte inkommit med svar

Stadsledningskontoret välkomnar förslaget och anser att en god samverkan mellan berörda kommuner är en viktig förutsättning för ett lyckosamt vattenkvalitetsarbete.

Exploateringsnämnden ställer sig positiv till Sundbybergs stads förslag till genomförandeplan.

Miljöförvaltningen ser positivt på förslaget till genomförandeplan och anser att Sundbybergs stads beting troligen kommer att uppnås med de föreslagna åtgärderna. Därutöver lämnar förvaltningen detaljerade synpunkter på förslaget.

Stockholm Vatten och Avfall AB ställer sig positiv till Sundbybergs ambition och vilja att förbättra vattenkvaliteten i Brunnsviken och lämnar detaljerade förslag och synpunkter på genomförandeplanen.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Genom implementeringen av vattendirektivet (2000/60/EG) i miljöbalken har kommunerna fått en nyckelroll i att genomföra och driva på arbetet med att nå miljökvalitetsnormerna för vatten. Stockholms stad har en hög ambitionsnivå vad gäller vattenkvalitetsarbete och har genom åren varit en framgångsrik aktör när det gäller arbete med vatten. Trots detta återstår en hel del arbete för att stadens sjöar och vattendrag ska uppnå en god vattenstatus. Som ett viktigt led i arbetet med vattendirektivet håller lokala åtgärdsprogram på att tas fram för alla stadens 21 vattenförekomster, i enlighet med stadens Handlingsplan för god vattenstatus som antogs av kommunfullmäktige 2015.

Mycket av vattenarbetet behöver göras i samverkan med andra aktörer, däribland andra kommuner och vattenmyndigheter. Detta är särskilt viktigt för de vattenförekomster där ansvaret för arbetet delas mellan flera kommuner och därför välkomnar jag möjligheten för staden att komma med synpunkter på Sundbybergs förslag till genomförandeplan enligt det lokala åtgärdsprogrammet för Brunnsviken. I och med detta förslag kommer troligtvis Sundbybergs stad att kunna uppnå sitt beting och vi i Stockholm ser fram emot en fortsatt samverkan för att förbättra Brunnsvikens vattenstatus.

Avseende mer detaljerade synpunkter gällande de föreslagna åtgärderna hänvisar jag till yttrandena från miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB.

Stockholm den 22 maj 2024

Åsa Lindhagen

Bilagor

Remissen - Förslag till genomförandeplan för Sundbybergs stad enligt Lokalt åtgärdsprogram för Brunnsviken, dnr KS 2024/217-1.1

Bilaga - Lokalt åtgärdsprogram för Brunnsviken - fakta och åtgärdsbehov - daterad december 2021, dnr KS 2024/217-1.2

Bilaga a – Påverkansanalys, dnr KS 2024/217-1.3

Bilaga b – Brunnsvikens ekologiska och kemiska status, dnr KS 2024/217-1.4

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande av Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Centerpartiets vision för Stockholm är en grön, trygg och hållbar stad. Därför arbetar vi bland annat för renare vatten och fler bad i hela Stockholm.

Det är bra att Sundbybergs stad antagligen kommer kunna uppnå sitt beting och bidra till rent vatten i Brunnsviken. Nu måste Stockholms stad ta vi. Vi behöver förbättra vattenkvaliteten och att skapa rent vatten kräver att krafttag måste tas mot gässen som bajsar ner flottar, stränder och kontaminerar vattnet.

Stockholms stad bör utöver mer skydds jakt också ha en bättre samlad styrning över natur-, vilt- och fiskevården i Stockholm, som idag är uppdelad mellan flera olika förvaltningar. Centerpartiet i Stockholm driver också på för en mer generell jakt på vilda gäss för att bromsa och minska de ökande populationerna. Genom att göra det skulle vi både minska lantbrukarnas skador, förbättra vattenkvaliteten och därmed badmöjligheterna och få en prima klimatsmart råvara på tallriken.

Ärendet

EU:s vattendirektiv (2000/60/EG) anger att Europas vatten ska nå god vattenstatus till senast år 2015, med undantag för de vatten som fått tidsfrist till år 2021 eller år 2027. Direktivet har införlivats i svensk rätt genom bestämmelser i 5 kap. miljöbalken med kompletterande förordningar. Det åtgärdsprogram som Vattenmyndigheten för Norra Östersjön beslutat är på en övergripande nivå och behöver brytas ned i lokala åtgärdsprogram för att bli operativt. Därför har ett lokalt åtgärdsprogram för Brunnsviken tagits fram. Syftet med det programmet är att belysa de huvudsakliga utmaningarna och ge förslag på konkreta åtgärder för att vattenförekomsten ska nå miljökvalitetsnormerna till år 2027.

Brunnsviken som utgör en havsvik har ett avrinningsområde som delas av tre kommuner. Den största delen, nästan 60 %, ligger i Solna, medan drygt 25 % respektive 15 % är fördelat över Sundbyberg och Stockholm. Åtgärdsprogrammet har tagits fram i samarbete mellan de tre kommunerna. Dokumentet, som är på en övergripande nivå, redovisar information om Brunnsviken som miljötillståndet, förbättringsbehovet som finns för att nå miljökvalitetsnormerna samt potentiella källor som påverkar Brunnsviken.

För att konkretisera åtgärderna som behövs vidtas har varje kommun inom avrinningsområdet tagit fram en egen genomförandeplan. Stockholm stads berörda nämnder har för egen del fattat beslut om såväl det övergripande gemensamma dokumentet som en genomförandeplan med konkreta åtgärder i februari 2022.

Nu aktuell remiss innehåller en genomförandeplan för Sundbybergs stad och redovisar de åtgärder som Sundbybergs stad bör vidta för att uppnå sitt beting av det totala åtgärdsbehovet och möta förbättringsbehovet.

Sundbybergs stads beting kommer att uppnås med hjälp av dagvattenanläggningen i Ör, vilket är en pågående åtgärd. Det lokala åtgärdsprogrammet tar även upp eventuella framtida åtgärder som kan behöva vidtas för att inte försämra vattenkvalitén när Sundbyberg växer, samt förbättra vattenkvalitén i den lokala recipienten Lötsjön. Att vattenkvalitén i Lötsjön förbättras är inte bara positivt för miljökvalitetsnormerna utan också en förutsättning för en del framtida exploatering i avrinningsområdet.

Remissammanställningen

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Stockholms Stadshus AB. Stockholms Stadshus AB har i sin tur remitterat vidare till dotterbolaget Stockholm Vatten och Avfall AB och ställer sig bakom dotterbolagets synpunkter. På grund av den korta remisstiden har miljöförvaltningen besvarat remissen genom ett kontorsyttrande. Trafiknämnden har avstått från att besvara remissen. Stadsbyggnadsnämnden har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 30 april 2024 har i huvudsak följande lydelse.

I Stockholm stads gällande Miljöprogram 2020-2023, diarienummer KS 2019/1040, anges bland annat under etappmålet Förbättrad vattenkvalitet i stadens sjöar, vattendrag och kustvatten att staden aktivt ska verka för att Stockholms vattenförekomster uppnår god ekologisk och kemisk status, enligt EU:s vattendirektiv.

Stadsnära vatten av god kvalitet är ett av Stockholms varumärken och bidrar till en levande och resilient stad.

Till grund för stadens operativa vattenarbete ligger Handlingsplan för god vattenstatus som kommunfullmäktige antog den 9 mars 2015. I planen anges hur stadens vattenarbete ska bedrivas och hur operativa åtgärder ska komma till stånd. Av denna följer att arbetet bedrivs genom lokala åtgärdsprogram för vart och ett av de olika vattenförekomsterna. I programmet beskrivs nuvarande status och förutsättningar och lämnas förslag på åtgärder som behövs för att uppnå god status.

Stockholms stad har högt satta bostads- och tillväxtnål. Stadens lokala åtgärdsprogram är en viktig del av stadsbyggnadsprocessen eftersom de tillsammans med en hållbar dagvattenhantering utgör förutsättning för att staden ska kunna visa hur miljökvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas i planeringsprocessen. Stadsledningskontoret erfar dock att i realiteten har Stockholm, likt andra tätbebyggda områden, många gånger svårt att klara miljökvalitetsnormerna på grund av historisk påverkan och konflikter med samhällsnyttiga verksamheter, bland annat utveckling av infrastruktur och bostadsbebyggelse.

Stadsledningskontoret vill framhålla att en viktig förutsättning för ett lyckosamt vattenkvalitetsarbete är en god samverkan med andra berörda kommuner.

Mot bakgrund av ovanstående välkomnar stadsledningskontoret nu föreliggande förslag från Sundbybergs stad. Avseende mer detaljerade synpunkter gällande de föreslagna åtgärderna hänvisar stadsledningskontoret till yttrandena från miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 25 april 2024 följande.

1. Att anse remissen besvarad med exploateringskontorets tjänsteutlåtande.
2. Att förklara beslutet omedelbart justerat.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 21 mars 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Exploateringskontoret ställer sig positivt till att Sundbybergs stad tagit fram ett förslag på genomförandeplan och som motsvarar den del av det totala åtgärdsbehovet

som beräknats åligga Sundbybergs stad. Exploateringskontoret har inga övriga synpunkter

Miljöförvaltningen

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 26 april 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på att Sundbybergs stads beting troligen kommer att uppnås med föreslagna åtgärder i genomförandeplanen. Gällande dagvattenanläggningen i Ör som nu byggs är det otydligt om enbart anläggningen uppfyller Sundbybergs beting eller om det behövs ytterligare åtgärder. Under rubriken bakgrund står att betingen nästintill kan täckas med hjälp av anläggningen, på andra ställen står att betinget täcks.

Förvaltningen välkomnar föreslagna uppströmsåtgärder, till exempel utredning av möjliga åtgärder i Lötsjön samt föreslagna åtgärder för att underlätta för fisk att vandra upp i de vattendrag som mynnar i Brunnsviken. Under rubriken hantering och uppföljning står att Faktadelen i Brunnsvikens lokala åtgärdsprogram uppdateras av ansvarig projektledare. Eftersom denna faktadel tagits fram gemensamt av Sundbybergs stad, Solna stad och Stockholms stad bör en eventuell uppdatering ske i samverkan med övriga kommuner. Det angivna målet för Brunnsviken om att god ekologisk status ska nås till 2039 bör förtydligas. Tidsundantaget till år 2039 avser endast kvalitetsfaktorer kopplat till näringsämnen. God status för övriga kvalitetsfaktorer ska uppnås senast år 2027.

Stockholm Vatten och Avfall AB

Stockholm Vatten och Avfall AB:s yttrande daterat den 2 april 2024 har i huvudsak följande lydelse.

SVOA lämnar kommentarer rörande innehållet i rapporten med utgångspunkt i att Sundbyberg, Solna och Stockholms gemensamma mål är att förbättra vattenkvaliteten i Brunnsviken och dess tillrinningsområde. SVOA har varit delaktig i den samverkansgrupp som tagit fram de förslag till åtgärder som föreslås inom det lokala åtgärdsprogrammet för Brunnsviken. SVOA anser att det är positivt att arbetet med flera av åtgärderna redan har påbörjats. De som presenteras i rapporten är en dagvattenanläggning i Ör, hantering av gravdränvatten och förbättring av livsmiljöerna för fisk och bottenfauna i Lötsjön samt Norra och Södra Råstabäcken. Slutförs dessa åtgärder kommer både mängden föroreningar minska, och förutsättningarna för djur att leva i Brunnsvikens tillrinningsområde förbättras. Utöver de redan påbörjade åtgärderna har ett antal åtgärder identifierats. Det handlar om allt ifrån separering av dag- och spillvatten till minska internbelastningen i Lötsjön. SVOA anser det vara positivt om även dessa åtgärder kan genomföras. Om en separering av idag kombinerat ledningsnät i centrala Sundbyberg planeras att

utföras är det dock viktigt att de nytillkommande dagvattenflödena till recipienten genomgår en relativt omfattande rening samt att man säkerställer att det inte förekommer några felkopplade spillvattenserviser till dagvattenledningsnäten. Om detta inte genomförs riskerar denna åtgärd att öka föroreningsbelastningen avsevärt på nedströms liggande vatten. Det räknas också upp ett antal löpande förbättringsåtgärder som kan genomföras vid behov. SVOA anser att det vore positivt om möjligheten att genomföra även dessa åtgärder genomförs.

SVOA föreslår också tillägg av en åtgärd. Stockholms stad har ett relativt stort område kring Rissne/Rinkeby vars dagvatten avleds in i Sundbyberg. Dagvattnet från dessa områden har i dagsläget ingen dagvattenrening och en eventuell reningsåtgärd kan vara svår att utföra vid de mest lämpliga platserna kring kommungränsen mellan Stockholm och Sundbyberg. En möjlighet skulle här kunna vara att samplanera en reningsåtgärd som kan placeras i Sundbyberg, men vars främsta syfte skulle vara att uppfylla Stockholms behov av dagvattenrening.

Sammantaget ställer sig SVOA positiv till Sundbybergs ambition och vilja att förbättra vattenkvaliteten i recipienten samtidigt som de bidrar till en mer hållbar utveckling av staden.